

VAASAN HALLINTO-OIKEUDELLE
vaasa.hao@oikeus.fi

Iisalmen luonnon ystävien yhdistys ry

Vastaselitys liittyen valitukseen Vaasan hallinto-oikeudelle Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä 31.5.2013 Dnro PSAVI/12/04.08/2013
VHAO:n viitenumerot: 01097/13/5105, 01179-80/13/5105, 01185/13/5105, 01198-01206/13/5105

Iisalmen luonnon ystävien yhdistys ry esittää vastineena seuraavan:

Talvivaara yhtyy PSAVI:n arvioon, jonka mukaan juoksutuksista ei aiheudu YSL 42 §:n kieltämää merkittävää pilaantumista. Talvivaara on mielipiteissään ristiriitainen toisaalta se sanoo, että valittajien argumentit eivät perustu tieteellisiin näyttöihin vaan suosituksiin mutta sitten se ei hyväksy esim. Suomen ympäristökeskuksen ym. lausuntoa vesistöjen merkittävästä pilaantumisesta.

Suomen ympäristökeskus on Kainuun ELY-keskukselle antamassaan lausunnossa todennut, että kaivosalueen lähivesistöt ovat merkittävästi pilaantuneita. Vuoksen vesistössä merkittävästi pilaantunut alue ulottuu tehdasalueelta n. 10 km:n etäisyydellä olevaan kunnostusta vaativaan Kivijärveen saakka. Laakajärvessä on havaittu suolaisuuden kertymistä syvänteisiin. ISAVI:n mukaan tämä sama suolaisuuden nousu on huonontanut Sonkajärven Haapajärven vedenlaatua (02266/13/5114 ISAVI 21.3.2014).

Terveiden ja Hyvinvoinnin laitos THL on asiantuntijalausunnossaan PSAVI:n 30.4.2014 antamassa ympäristö- ja vesitalousluvassa nro 36/2014/1 todennut, että Talvivaaran päästöt ovat aiheuttaneet kaivoksen ympäristön vesistöissä merkittävän pilaantumisen.

Kainuun ELY-keskuksen syksyllä 2012 tapahtuneen kipsisakka-altaan vuodon jälkeen suoritetun tarkkailun tuloksiin sekä osaltaan edellä tarkoitettuun Suomen ympäristökeskuksen lausuntoon perustuvan arvion mukaan YSL 84 a §:ssä tarkoitettua vesistön pilaantumista on tapahtunut Oulujoen vesistön suunnalla kaikissa vesistöissä aina Kolmisoppeen asti ja Vuoksen vesistön suunnalla kaikissa vesistöissä aina Kivijärveen asti.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 30.4.2014 myöntämän ympäristö- ja vesitalousluvan nro 36/2014/1 mukaan myös pohjavesi kaivosalueella on pilaantunut. Ympäristölain 8 § kieltää pohjaveden saastuttamisen.

Vaatumukseemme jätevesien johtamisesta vain Oulujoen vesistöön Talvivaara toteaa seuraavaa: "...vedenjakajan alkulähteillä latvavesissä jätevesien laimenemisolosuhteet ovat samanlaiset. Vastineen mukaan YSL 42 § ei mahdollista edes pienen yksittäisen vesialueen merkittävää pilaamista". Talvivaara vastaa itse tässä että yksittäisiä vesialueita ei saa pilata. Voimme katsoa, että Talvivaara on kanssamme samaa mieltä, että Vuoksen suuntaa (samoin kuin Oulujoen suuntaan) jätevesien lasku tulee lopettaa koska se pilaa yksittäisiä vesialueita.

Vaatumukseemme, että puhdistetut jätevedet johdetaan putkella Perämereen Talvivaara vastaa: Putki ei ole realistinen vaihtoehto, se saattaisi aiheuttaa onnettomuustilanteissa moninkertaisen ympäristön pilaantumisen riskin. Mielestämme Talvivaaralla ei ole mitään suunnitelmaa siitä miten jatkuva saastuttaminen saadaan kuriin siksi viranomaisien/oikeuden tulisi määrätä tarvittavat toimenpiteet.

Talvivaara pyrkii ratkaisemaan saastuttamisen ongelman sillä, että se saisi suuremman sekoittumisvyöhykkeen. Tällä tavoin saadaan mikä tahansa päästö laimenemaan riittävästi, kunhan sekoittumisvyöhykkeen pituus määriteltäisiin riittävän pitkäksi välittämättä muista vesistön käyttäjistä. Sekoittumisvyöhykkeen pituutta ei voi määrittää Talvivaaran esittämällä tavalla. Alapuoliset vesialueet ovat jo riittävästi saastuneet tämän takia jätevedet tulee puhdistaa ja siksi vaadimme, että Talvivaara määrätään rakentamaan riittävästi puhdistuskapasiteettia.

Iisalmessa 15.5.2014

Iisalmen luonnon ystävien yhdistys ry

Jarmo Yliluoma
pj.

Pertti Kaarakainen
taloudenhoitaja